

ПАМ'ЯТІ

ЯРОСЛАВА ІВАНОВИЧА ЖУПАНСЬКОГО

(27.06.1934 – 22.03. 2009)

Вітчизняна географічна наука зазнала непоправної втрати – раптово пішов з життя Ярослав Іванович Жупанський, відомий український вчений-картограф, економіст, доктор географічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої школи, член-кореспондент Української екологічної академії, професор кафедри географії і картографії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Ярослав Іванович Жупанський народився 27 червня 1934 р. в селі Перерів Коломийського району Івано-Франківської області. У 1956 р. з відзнакою закінчив географічний факультет Чернівецького державного університету за спеціальністю «економічна географія». Працював учителем географії в Дрогобицькій області, а згодом – начальником сектору в обласному статистичному управлінні Івано-Франківської області.

З грудня 1958 р. Ярослав Іванович працював на кафедрі економічної географії Чернівецького державного університету та одночасно у науково-дослідній проблемній лабораторії, створеній при цій кафедрі. У 1964 р. захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата географічних наук. Розвитком та реалізацією багатогранного організаторсько-педагогічного таланту Ярослава Івановича Жупанського позначені віхи його трудового життя: у 1967–1973 рр. він очолював географічний факультет, з 1979-го по 1984-й – заочний педагогічний факультет; з 1982 р. виконував обов'язки проректора з наукової роботи; у 1984–1988 рр. працював деканом географічного факультету та одночасно був керівником кафедри фізичної географії і картографії, а з 1989 р. – кафедри економічної географії. За ініціативою Ярослава Івановича Жупанського, видатного педагога та організатора, у 1990 р. була створена кафедра географії і картографії України, яка стала однією з провідних в Україні і дала путівку в життя численним спеціалістам в галузі географії і картографії. Він був першим її завідувачем.

Закономірним підсумком особистої наукової роботи став захист у 1981 р. дисертації на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук, а в 1983-му йому було присвоєно вчене звання професора.

Важко переоцінити внесок Ярослава Івановича Жупанського в розвиток вітчизняної економічної та соціальної географії, зокрема в становлення таких важливих її напрямів, як: економічна картографія, теорія і практика географічної науки, історія географії України, краєзнавчо-географічна і політико-географічна регіоналістика України.

У науковому доробку Ярослава Івановича Жупанського понад 300 наукових праць. Учений створив Атлас України та розробив серію оригінальних географічних карт, які

характеризують населення, розміщення і рівень розвитку галузей економіки регіонів України тощо. Результати постійної і плідної теоретико-методологічної, методичної та науково-педагогічної роботи вченого втілені у 25 монографіях, підручниках і навчальних посібниках. Праці Ярослава Івановича Жупанського, серед яких «Історія географії України», «Соціально-економічна картографія», «Еколого-географічні та географо-краєзнавчі дослідження території Карпатсько-Подільського регіону» (остання написана у співавторстві) стали значним внеском в історію становлення і розвитку сучасної вітчизняної географічної науки.

Непересічний педагогічний та науковий талант Ярослава Івановича Жупанського проявився і в підготовці кадрів географічної науки: під його керівництвом були захищені 14 дисертацій на здобуття ступеня кандидата географічних наук.

Ярослав Іванович Жупанський активно поєднував наукову, педагогічну і громадську діяльність. Він був головою та членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій, почесним членом Українського географічного товариства, дійсним членом Наукового товариства імені Тараса Шевченка, неодноразово обирався заступником голови вченої ради Українського географічного товариства.

Свідченням заслуг перед вітчизняною наукою, визначного особистого внеску у вирішення проблем економічної географії та у справу виховання молоді стало прийняття Ярослава Івановича Жупанського до складу дійсних членів Академії наук вищої школи та членів-кореспондентів Української екологічної академії.

Ярослав Іванович Жупанський відзначався великою працелюбністю, наполегливістю, сумлінністю, порядністю, повагою до людей.

Світла пам'ять про прекрасну людину – Ярослава Івановича Жупанського, який протягом багатьох років віддавав свої знання, здібності, творче натхнення розвитку географічної науки і підготовці фахівців, назавжди залишиться в серцях його близьких, друзів, колег, учнів і всіх, хто мав щастя його знати.

Я.Б. Олійник,

*д-р геогр. наук, проф., чл.-кор. АПН України,
заслужений діяч науки і техніки України*

В.Я. Брич,

д-р екон. наук, проф.

В.В. Онікієнко,

*д-р екон. наук, проф.,
заслужений діяч науки і техніки України*

Є.П. Качан,

*канд. екон. наук, проф.,
заслужений працівник освіти України*